

Gorgan University of Agricultural
Sciences and Natural Resources

The effect of cationic polyacrylamide on properties of old corrugated containers (OCC) recycled pulp reinforced with *paulownia fortune's* nano lignocellulosic fibers

Mohammad Hadi Aryaie Monfared^{*1}, Laleh Karimi², Elyas Afra³

1. Corresponding Author, Assistant Prof., Dept. of Paper Sciences and Engineering, Faculty of Wood and Paper Engineering, Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources, Gorgan, Iran. E-mail: aryaie@gau.ac.ir
2. M.Sc. Graduate in Cellulosic Industries, Faculty of Wood and Paper Engineering, Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources, Gorgan, Iran. E-mail: laleh.karimi.245@gmail.com
3. Associate Prof., Dept. of Paper Sciences and Engineering, Faculty of Wood and Paper Engineering, Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources, Gorgan, Iran. E-mail: elyasafra@yahoo.com

Article Info	ABSTRACT
Article type: Full Length Research Paper	Background and Objectives: One of the important disadvantages of recycled fibers is the significant decrease in the mechanical strength of the resulting paper due to the reduction of the bond between the fibers. So far, many researches have been reported on the application of cellulose nanofibers in the production processes of paper products. Previous research shows that the use of cellulose nanofibers strengthens paper products, although the amount of this reinforcement is different depending on the type of cellulose nanofibers used. <i>Paulownia fortune's</i> wood lignocellulosic nanofibers consist of nanoscale fibers with the same chemical composition as wood and are produced mechanically without the use of chemicals from lignocellulosic biomass at ambient temperature. This material comes in the form of a brown gel, which has a completely environmentally friendly production process. The objective of this study was to investigate the effect of simultaneous addition of cationic polyacrylamide and paulownia wood lignocellulosic nanofibers on the characteristics of paper pulp obtained from the recycling of old corrugated containers (OCC).
Article history: Received: 10.15.2022 Revised: 01.27.2023 Accepted: 01.27.2023	Materials and Methods: The pulp was prepared from the OCC collected and after refining and obtaining a flow rate of 380 ± 20 ml, various amounts of paulownia wood lignocellulosic nanofibers (1, 2, and 3%) and polyacrylamide (0.1, 0.2, and 0.3%) was added. Finally, from these treatments, standard handmade papers were made and their physical and mechanical properties were measured according to the standard guidelines of TAPPI institution.
Keywords: Cationic polyacrylamide, Nano ligno-cellulosic fibers, Old corrugated container (OCC), <i>Paulownia fortune</i> , Recycled fibers	Results: The use of lignocellulosic nanofibers with cationic polyacrylamide significantly increases the resistance properties. The highest resistance was observed using combined addition of lignocellulosic nanofibers and cationic polyacrylamide in samples containing 1% lignocellulosic nanofibers and 3% cationic polyacrylamide. The results of evaluating the physical properties of the papers showed that the density and resistance to air increased with the addition of lignocellulosic nanofibers and cationic polyacrylamide. Moreover, addition of lignocellulosic nanofibers and cationic polyacrylamide to the pulp obtained from the OCC increased the air resistance of paper and density due to the improvement of bonds and

---

also the reduction of the porosity of the paper structure. Statistical analysis also showed that there is a significant difference between different treatments in terms of mechanical resistance (bursting, tearing, cyclic and tensile crushing) with 95% confidence.

Conclusion: Cationic polyacrylamide, due to its positive charge and polymer structure, prevents the loss of fine particles of paulownia's wood lignocellulosic nanofibers, and as a result, increases the number of nanofibers in paper pulp and improves the bonding between fibers and restores lost bonds. Statistical analysis also showed that there is a significant difference between different treatments in terms of mechanical resistance (bursting, tearing, cyclic and tensile crushing) with 95% confidence. The use of optimal levels of lignocellulosic nanofibers can improve these characteristics. According to the results, the best value of resistance among different treatments was observed in samples containing lignocellulosic nanofibers and 3% cationic polyacrylamide.

Cite this article: Aryaie Monfared, Mohammad Hadi, Karimi, Laleh, Afra, Elyas. 2023. The effect of cationic polyacrylamide on properties of old corrugated containers (OCC) recycled pulp reinforced with *paulownia fortune*'s nano lignocellulosic fibers. *Journal of Wood and Forest Science and Technology*, 29 (4), 139-155.

© The Author(s).

DOI: 10.22069/JWFST.2023.20574.1983

Publisher: Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources

---

تأثیر پلی اکریل آمید کاتیونی بر ویژگی‌های خمیر بازیافتی کارتون کنگره‌ای کهنه *(Paulownia fortune) تقویت شده با نانو الیاف لیگنوسلولزی (OCC)*

محمدهدادی آریائی منفرد^{*}، لاله کریمی^۲، الیاس افرا^۳

۱. نویسنده مسئول، استادیار گروه علوم و مهندسی کاغذ، دانشکده مهندسی چوب و کاغذ، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان، ایران. رایانامه: aryaei@gau.ac.ir
۲. دانش آموخته کارشناسی ارشد صنایع سلولزی، دانشکده مهندسی چوب و کاغذ، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان، ایران. رایانامه: laleh.karimi.245@gmail.com
۳. دانشیار گروه علوم و مهندسی کاغذ، دانشکده مهندسی چوب و کاغذ، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان، ایران. رایانامه: elyasafra@yahoo.com

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله:	سابقه و هدف: یکی از معایب مهم الیاف بازیافتی کاهش قابل توجه مقاومت‌های مکانیکی کاغذ مقاله کامل علمی-پژوهشی حاصل از آن‌ها به دلیل کاهش پیوندهای بین الیاف می‌باشد. پژوهش‌های فراوانی تاکنون در زمینه کاربرد نانو الیاف سلولزی در فرآیندهای تولید فرآورده‌های کاغذی گزارش شده است. نتایج پژوهش‌های گذشته نشان می‌دهد به کارگیری نانو الیاف سلولزی سبب تقویت فرآورده‌های کاغذی می‌گردد؛ اگرچه میزان این تقویت کنندگی با توجه به نوع نانو الیاف سلولزی به کار گرفته شده متفاوت می‌باشد. نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا متشکل از الیاف نانومقیاس با ترکیب شیمیایی مشابه چوب است که به روش مکانیکی بدون استفاده از مواد شیمیایی از زیست‌توده لیگنوسلولزی در دمای محیط تولید می‌شود. این ماده به صورت ژل قهوه‌ای رنگ می‌باشد که فرآیند تولیدی کاملاً دوست‌دار محیط‌زیست دارد. پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر افزودن هم‌زمان پلی‌اکریل آمید کاتیونی و نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا بر ویژگی‌های خمیر کاغذ حاصل از بازیافت کارتون کنگره‌ای کهنه (OCC) انجام شده است.
تاریخ دریافت:	۱۴۰۱/۰۷/۲۳
تاریخ ویرایش:	۱۴۰۱/۱۱/۰۷
تاریخ پذیرش:	۱۴۰۱/۱۱/۰۷
واژه‌های کلیدی:	مواد و روش‌ها: از کارتون کنگره‌ای کهنه جمع‌آوری شده خمیر کاغذ بازیافتی تهیه شد و بعد از پالایش و دست‌یابی به درجه روانی 380 ± 20 میلی‌لیتر CSF مقادیر مختلف نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا (۱، ۲ و ۳ درصد) و پلی‌اکریل آمید کاتیونی (۰/۱، ۰/۲ و ۰/۳ درصد) به آن افزوده شد. درنهایت از این تیمارها، کاغذهای دست‌ساز استاندارد ساخته شد و ویژگی‌های فیزیکی و مکانیکی آن‌ها بر اساس شیوه‌نامه استاندارد مؤسسه TAPPI اندازه‌گیری شدند.
کارتون کنگره‌ای کهنه (OCC)، نانو الیاف لیگنوسلولزی، <i>Paulownia fortune</i>	

یافته‌ها: به کار بردن نانوالیاف لیگنوسلولزی همراه با پلی‌اکریل آمید کاتیونی باعث افزایش قابل توجه خواص مقاومتی می‌شود. بیشترین مقاومت‌ها در سامانه نانوالیاف لیگنوسلولزی-پلی‌اکریل آمید کاتیونی مربوط به نمونه‌های حاوی ۱ درصد نانوالیاف لیگنوسلولزی و ۰/۳ درصد پلی‌اکریل آمید کاتیونی مشاهده شد. نتایج ارزیابی خواص فیزیکی کاغذها نشان داد که دانسیته و مقاومت به عبور هوا با افزودن نانوالیاف لیگنوسلولزی-پلی‌اکریل آمید کاتیونی در کاغذ افزایش می‌یابد. شواهد نشان می‌دهد افزودن هم‌زمان نانو الیاف لیگنوسلولزی-پلی‌اکریل آمید کاتیونی به خمیر حاصل از کارتن کنگره‌ای کهنه به دلیل بهبود پیوندها و هم‌چنین کاهش تخلخل ساختار کاغذ باعث افزایش مقاومت به عبور هوا و دانسیته می‌گردد. تحلیل‌های آماری نیز نشان داد که اختلاف کاملاً معنی‌داری با ۹۵ درصد اطمینان بین تیمارهای مختلف از لحاظ مقاومت‌های مکانیکی (ترکیدن، پارگی، لهیدگی حلقوی و کششی) وجود دارد.

نتیجه‌گیری: پلی‌اکریل آمید کاتیونی به دلیل بار مثبت و ساختار پلیمری خود از هدررفت ذرات ریز نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالوینا جلوگیری کرده و درنتیجه باعث افزایش مقدار نانو الیاف موجود در خمیر کاغذ شده و بهبود پیوندیابی بین الیاف ویژگی‌های کاغذ ساخته شده را سبب می‌شود. نتایج آنالیزهای آماری با ۹۵ درصد اطمینان نشان داد بین تیمارهای مربوط به ویژگی‌های مقاومتی مانند مقاومت ترکیدن، مقاومت کششی و لهیدگی حلقوی اختلاف معنی‌داری وجود دارد. استفاده از سطوح بهینه الیاف نانو لیگنوسلولزی می‌تواند موجب بهبود این ویژگی‌ها گردد. طبق نتایج حاصل بهترین مقدار مقاومت حاصل در بین تیمارهای مختلف در سامانه نانو الیاف لیگنوسلولزی-پلی‌اکریل آمید کاتیونی در نمونه‌های حاوی ۱ درصد نانو الیاف لیگنوسلولزی و ۰/۳ درصد پلی‌اکریل آمید کاتیونی مشاهده می‌شود.

استناد: آریائی منفرد، محمدهادی، کریمی، لاله، افرا، الیاس (۱۴۰۱). تأثیر پلی‌اکریل آمید کاتیونی بر ویژگی‌های خمیر بازیافتی کارتن کنگره‌ای کهنه (OCC) تقویت شده با نانو الیاف لیگنوسلولزی *Paulownia fortune*. نشریه پژوهش‌های علوم و فناوری چوب و جنگل، ۲۹(۴)، ۱۵۵-۱۳۹.

DOI: 10.22069/JWFST.2023.20574.1983

© نویسنده‌گان

ناشر: دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

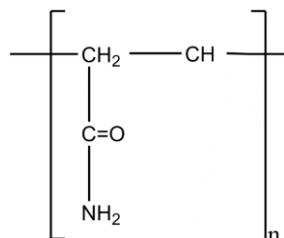
گروه های آمیدی نوع اول و مولکول های سلولز موجب پیوند بین الیاف می شود و همچنین نقش لخته ساز و کمک نگهدارنده در صنعت کاغذ سازی دارد. این ماده بسیار متنوع است و وزن مولکولی و دانسیته بار متفاوتی دارد (۶). پلی اکریل آمیدها به دو دسته پلی اکریل آمید آنیونی (APAM) و پلی اکریل آمید کاتیونی (CPAM) تقسیم می شوند. پلی اکریل آمید آنیونی به دلیل بار منفی خود هیچ گونه جاذبه مستقیمی بین خود و الیاف کاغذ سازی ندارد؛ به همین دلیل یک ماده کاتیونی مانند آلوم باید همراه با آن مصرف شود تا موجب ماندگاری آن گردد. برای جلوگیری از نیاز به ماده کاتیونی می توان گروه کاتیونی را به طور مستقیم به پلی اکریل آمید اولیه متصل کرد. با کوپلیمریزاسیون یک مونومر کاتیونی یا با تغییر بعضی از گروه های آمیدی به گروه های کاتیونی می توان پلی اکریل آمید کاتیونی تولید کرد. در پلی اکریل آمید مصرفی به عنوان افزودنی مقاومت خشک، باید ۱۰ درصد از مونومرها باردار شوند یا قابلیت باردار شدن داشته باشند. این ماده در تمام دامنه pH سامانه کاغذ سازی باردار می باشد (شکل ۱). ساختارهای شیمیابی مونومرها معمولاً برای تولید محصولات کوپلیمر اکریل آمید کاتیونی استفاده می شود (۷، ۸).

مقدمه

کمبود منابع دارای الیاف بلند لیگنو سلولزی در سطح دنیا و نیاز به بهبود کیفیت و تولید کاغذ های با مقاومت های بالاتر جزو چالش های پیش رو در صنعت خمیر و کاغذ می باشد. به همین دلیل صنایع طی دهه های اخیر به فکر یافتن منابع و راه های جایگزین بوده اند. تیمارهای فیزیکی و شیمیابی و استفاده از مواد افزودنی مختلف مانند پلی اکریل آمید، پلیمرهای مصنوعی، رزین ها و در سال های اخیر نانو الیاف لیگنو سلولزی جزو این راه کارها می باشند (۱).

گونه پالو نیا گونه ای سریع الرشد است که کشت آن به تازگی در حال گسترش می باشد و با پتانسیل های زیادی جهت استفاده در صنایع دارد. پژوهش های فراوانی نیز تاکنون در زمینه کاربرد نانو الیاف سلولزی برای تولید فرآورده های کاغذی گزارش شده است. بر پایه این پژوهش ها، به کارگیری نانو الیاف سلولزی با سطح ویژه و آب دوستی زیاد سبب تقویت فرآورده های کاغذی می گردد؛ اگرچه میزان این تقویت کنندگی با توجه به نوع نانو الیاف سلولزی به کار گرفته شده متفاوت می باشد (۲، ۳، ۴، ۵).

پلی اکریل آمیدها یکی از پلی الکترولیت های پرمصرف در صنعت کاغذ سازی است. این ماده منشأ آلی دارد و از طریق برقراری پیوند هیدروژنی بین

شکل ۱- ساختار شیمیابی پلی اکریل آمید (۹).

Figure 1. Chemical structure of poly acrylamide (9).

نسبتاً زیادی دارند و برای نگهداری آنها در فرآیند کاغذ سازی و جلوگیری از هدر رفت آنها می توان از کمک نگهدارنده ها استفاده کرد. لازم به ذکر است که

مواد دارای ابعاد نانومتری بسیار کوچک هستند و به طور طبیعی و مستقیم نمی توانند در ماشین کاغذ سازی مورد استفاده قرار گیرند اما سطح ویژه

حاصل از ۱۵ درصد الیاف بلند حاصل نیز می‌گردد. نتایج مشابهی نیز با افروden ۳ درصد نانو الیاف سلولزی به همراه ۰/۰۳ درصد پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی حاصل شد (۱۱).

یوسفی و همکاران (۲۰۱۸) با استفاده از روش مکانیکی و دستگاه سوپر آسیاب دیسکی بدون استفاده از تیمارهای شیمیایی از آرد چوب به طور مستقیم نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا با بازده بالا و دوستدار محیط‌زیست تولید نمودند. بررسی میکروسکوپی این محصول قطر متوسط 55 ± 22 نانومتری الیاف حاصل را تأیید نمود (۱۲).

هدف از انجام این پژوهش بررسی تأثیر استفاده از نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا گونه سریع الرشد پالونیا بر خواص خمیرهای بازیافتی OCC و همچنین تأثیر استفاده از سطوح مختلف پلی‌اکریل‌آمید بر حفظ نانو الیاف چوب در فرآیند کاغذسازی می‌باشد.

مواد و روش‌ها

تهیه خمیر اولیه: کارتنهای کنگره‌ای کهنه (OCC) جهت خمیرسازی مجدد به صورت تصادفی از فروشگاه‌های شهر گرگان جمع‌آوری شد.

تهیه پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی و آماده‌سازی: پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی از شرکت BASF آلمان خریداری شد و مشخصات فنی آن در جدول ۱ ارائه شده است.

اگر از مواد کمک نگهدارنده بیش از حد و اندازه مناسب استفاده شود، اثر آن‌ها در کمک به نگهداری مواد در سامانه کاغذسازی منفی خواهد بود (۱۰).

پوربابا و همکاران (۲۰۱۸) تأثیر استفاده همزمان نانو الیاف سلولزی و نرم‌های کاغذسازی به همراه یک ماده کاتیونی شامل پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی، پلی‌آلومینیوم کلراید و پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی بر خواص خمیرکاغذ بازیافتی مرکب‌زادایی شده بررسی نمودند. نتایج این پژوهش نشان داد شاخص مقاومت کششی، مقاومت به ترکیدگی و میزان نگهداری آب الیاف با افروden پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی همراه با نانو الیاف و نرم‌های الیاف به ترتیب ۴۰، ۴۲ و ۲۷ درصد افزایش یافته است. در همین حال افزایش زمان آبگیری از خمیر تا ۳۰ درصد به دلیل استفاده از ۱۶ درصد نرمه و ۷ درصد نانو فیبر سلولزی به همراه پلی‌اکریل‌آمید قابل مشاهده است (۲).

رضایتی و مرادیان (۲۰۱۸) با استفاده از نانو الیاف سلولزی به همراه پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی برای بهبود طول پارگی کاغذ حاوی الیاف کوتاه در مقایسه با کاغذ حاوی ۲۰ درصد الیاف بلند سوزنی‌برگ استفاده نمودند. همچنین نتایج این پژوهش نشان داد افزودن ۰/۵ درصد پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی همراه با ۳ درصد نانو الیاف موجب در عین کاهش مشکلات فرآیندی ناشی از استفاده از مقادیر زیاد پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی موجب افزایش معنی‌دار طول پارگی کاغذ مشابه نتیجه

جدول ۱- مشخصات پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی مورد استفاده.

Table 1. Properties of used cationic polyacrylamide.

وزن مولکولی (کیلو‌دانتون)	بارکاتیونی (میکرو‌اکی والان گرم)	ظاهر	pH (محلول ۱ درصد) (1% solution)	شرکت و کشور تأمین‌کننده Company and country of producer
Molecular weight (kilodaltons)	Cationic charge (microequivalent)	Appearance		
متوسط Medium	متوسط Medium	گرانول سفید White granul	6-8	-آلمان BASF کد Zetag-7563 Germany- BASF

فاصله بین دیسک های استاتور و روتور از ۲۰۰ میکرومتر به ۶۰۰ میکرومتر کاهش یافت و سرعت روتور از ۲۸۰۰ به ۱۸۰۰ کاهش یافت. ژل نانوالیاف لیگنوسلولزی سپس از غلظت ۲ درصد وزنی با استفاده از سانتریفیوژ در ۱۰ هزار دور در دقیقه به مدت ۵ دقیقه به دست آمد (۱۲). مشخصات نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا مورد استفاده طبق اطلاعات فنی اعلامی از سوی شرکت نانو نوین پلیمر (ساری - ایران) به شرح جدول ۲ می باشد و سایر ویژگی های فیزیکی و مقاومتی الیاف مورد استفاده در این پژوهش نیز پیش از این در پژوهشی علمی توسط یوسفی و همکاران (۲۰۱۸) بررسی شده است (۱۲).

تهیه نانوالیاف لیگنوسلولزی: جهت انجام این پژوهش از نانوالیاف چوب پالونیا که از آرد چوب خام بدون هرگونه تیمار شیمیایی توسط شرکت نانو نوین پلیمر، ساری تهیه شده بود استفاده گردید. طبق اعلام شرکت نانو نوین پلیمر برای تهیه نانوالیاف لیگنوسلولزی ابتدا چوب پالونیا آرد شده و با غربال مش (۴۰ (۴۲۰ میکرومتر) غربال گردید. ذرات غربال شده به مدت ۵ ساعت در آب مقطور غوطه ور شد و سپس مجدداً با استفاده از یک دستگاه سوپرآسیاب دیسکی (MKCA6-2؛ شرکت Masuko ژاپن) با غلظت ۲ درصد وزنی برای تهیه نانوالیاف لیگنوسلولزی آسیاب شد. ذرات چوب ۶ بار از طریق دستگاه سوپرآسیاب دیسکی عبور داده شد، در طی آن

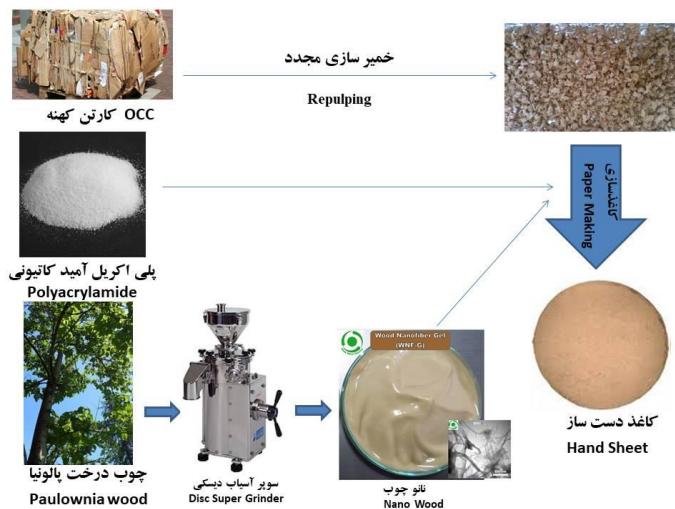
جدول ۲- مشخصات نانوالیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا طبق اعلام شرکت سازنده.

Table 2. Nano lignocellulosic paulownia wood fibers Properties according producer company.

رنگ	درصد خشکی (%)	متوجه طول (nm)	متوجه قطر (nm)	بازده تولید (%)	Production productivity
کرم روشن Light beige	4	5000≥	55	97	

پلی اکریل آمید کاتیونی به آرامی به سوسپانسیون خمیر کاغذ اضافه شدند. پس از افزودن پلی اکریل آمید کاتیونی، سرعت چرخش همزن به ۱۵۰۰ دور در دقیقه افزایش یافت و سوسپانسیون به دست آمده پس از ۳ دقیقه همزدن، در داخل محفظه سامانه ساخت کاغذ دست ساز ریخته شد. شکل ۲ تصویر شماتیکی از مرحله تولید نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا و تهیه کاغذ دست ساز را نشان می دهد.

آماده سازی الیاف و خمیر سازی مجدد: برای تهیه کاغذ های ترکیبی، ابتدا سوسپانسیون خمیر با درصد خشکی ۳۰ درصد با دستگاه همزن با ۱۰۰۰ دور در دقیقه به مدت ۱۲۰ ثانیه هم زده شد. سپس سوسپانسیون نانو الیاف لیگنوسلولزی که از قبل آماده شده بود، به مقدار لازم به سوسپانسیون خمیر کاغذ اضافه شد و به مدت ۳۰ ثانیه دیگر سوسپانسیون حاصل با همان دور هم زده شد. در ادامه

شکل ۲- مراحل تولید کاغذ دست‌ساز خمیر OCC تقویت شده با استفاده نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب بالونیا و پلی اکریل آمید کاتیونی.

Figure 2. OCC pulp Hand sheet Production steps reinforced with nano lignocellulosic paulownia wood fibers and cationic polyacrylamide.

کاغذهای شاهد با استفاده از ۱۰۰ درصد خمیرکاغذ OCC و سایر تیمارها ترکیبی از نانو الیاف چوب و پلی اکریل آمید کاتیونی به شرح جدول ۳ ساخته شد.

ساخت کاغذهای دست‌ساز: کاغذ دست‌ساز با گراماژ ۶۰ گرم بر مترمربع مطابق دستورالعمل استاندارد شماره ۲۰۵ sp-۹۵ T آئین‌نامه تاپی ساخته شد.

جدول ۳- ترتیب نام‌گذاری تیمارهای نانو الیاف لیگنوسلولزی- پلی اکریل آمید کاتیونی.

Table 3. Treatments name of cationic polyacrylamide and nanowood.

Cationic Polyacrylamide (%)	نانو الیاف لیگنوسلولزی (%)	کد تیمار
-	-	C
-	1	N ₁
-	2	N ₂
-	3	N ₃
0.1		N ₁ P _{0.1}
0.2	1	N ₁ P _{0.2}
0.3		N ₁ P _{0.3}
0.1		N ₁ P _{0.1}
0.2	2	N ₁ P _{0.2}
0.3		N ₁ P _{0.3}
0.1		N ₁ P _{0.1}
0.2	3	N ₁ P _{0.2}
0.3		N ₁ P _{0.3}

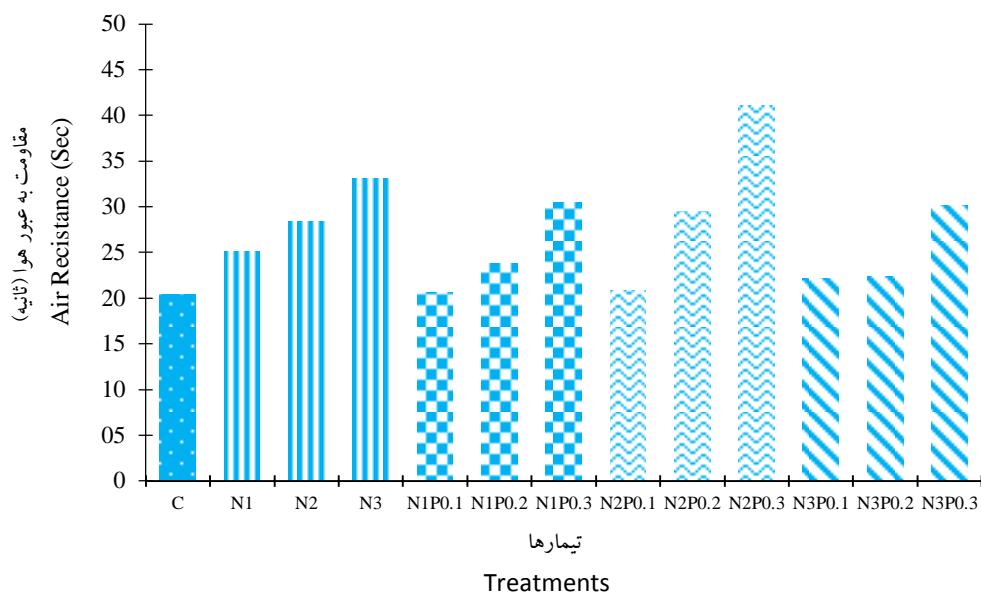
نتایج و بحث

مقاومت به عبور هوای مقادیر مقاومت به عبور هوای انواع کاغذهای تهیه شده، طبق روش استاندارد تابی اندازه گیری و نتایج حاصل نشان داد که اختلاف معنی دار آماری تا سطح ۹۵ درصد اطمینان بین مقادیر مربوطه وجود دارد. طبق نتایج حاصل، بیشترین مقاومت به عبور هوای (۴۱/۱ ثانیه) مربوط به تیمار N₂P_{۰/۳} (۲ درصد نانو الیاف لیگنو سلولزی و ۰/۳ درصد پلی اکریل آمید کاتیونی) و کمترین آن (۲۰/۳ ثانیه) مربوط به خمیر کاغذ ۱۰۰ درصد بازیافتی (شاهد) است و با افزودن نانو الیاف لیگنو سلولزی و پلی اکریل آمید کاتیونی مقادیر مقاومت به عبور هوای بیشتر مشاهده می گردد (شکل ۳).

اندازه گیری ویژگی های فیزیکی و مکانیکی کاغذها:

زمان عبور ۳۰۰ میلی لیتر هوای از بافت کاغذ به عنوان مقاومت عبور هوای که معیاری از میزان تخلخل بافت کاغذ است، بر اساس دستورالعمل استاندارد شماره T460 آئین نامه TAPPI با دستگاه گرلی^۱ به دست آمد. این اعداد، میزان نفوذ پذیری هوای بر حسب ثانیه بوده و بر حسب ۱۰۰ میلی لیتر هوای گزارش شد. آزمون های مکانیکی شامل مقاومت کششی (T404 om-۰۱)، شاخص مقاومت به پارگی (T414 om-۸۸)، شاخص مقاومت به ترکیدن (T403 om-۹۷)، مقاومت به لهیدگی حلقوی (T418 om-۸۷) نیز بر اساس دستورالعمل های آئین نامه تابی انجام گردیدند.

روش تجزیه و تحلیل آماری: نتایج حاصل از پژوهش حاضر در قالب طرح کاملاً تصادفی توسط نرم افزار SPSS^{۲۴} مورد ارزیابی آماری قرار گرفت.

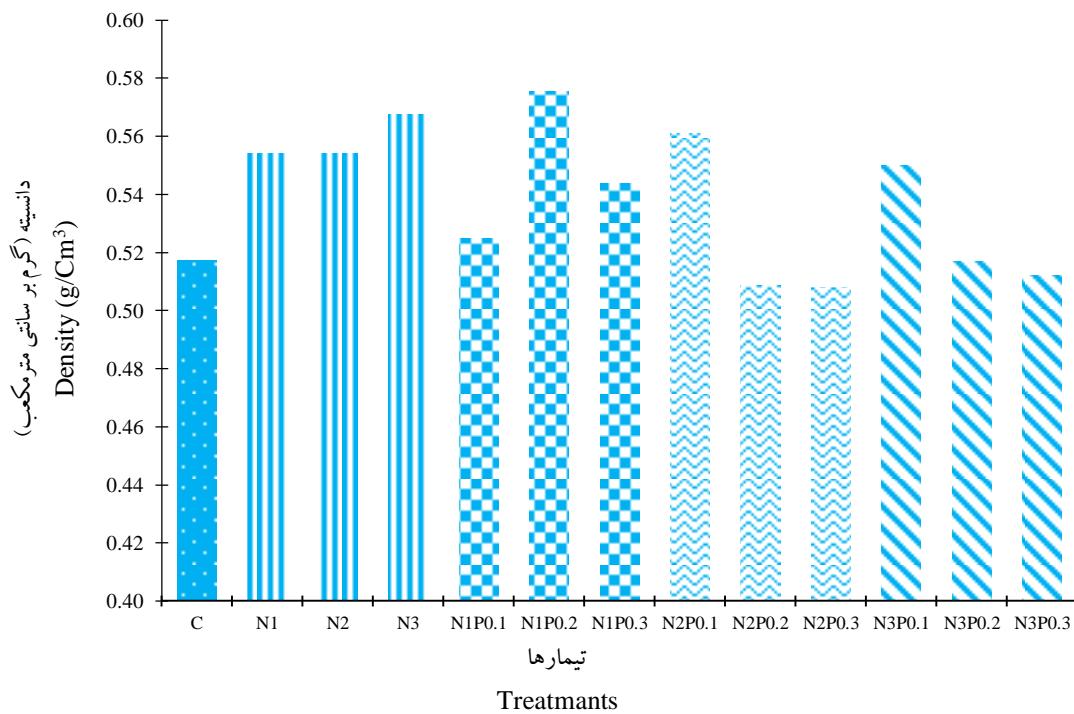
شکل ۳- مقادیر مقاومت به عبور هوای (روش گرلی) در تیمارهای مختلف پلی اکریل آمید کاتیونی (P) و نانو الیاف لیگنو سلولزی چوب پالو نیا (N).

Figure 3. Air resistance (Gurley method) properties of different cationic polyacrylamide (P) and nano lignocellulosic fiber (N) treatments.

دانسیته: نتایج نشان داد که بین هر تیمار با خمیرکاغذ شاهد اختلاف معنی‌داری وجود دارد. هم‌چنین بین تیمارهای مختلف اختلاف معنی‌داری از لحاظ این ویژگی وجود دارد. به طوری که دانسیته کاغذهای حاصل از افزودن نانوالیاف لیگنوسلولزی- پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی دانسیته بیشتری نسبت به تیمار شاهد دارد. طبق نتایج حاصل بیشترین مقدار دانسیته مربوط به تیمار N_۳ (درصد نانوالیاف لیگنوسلولزی) و کمترین آن مربوط به خمیرکاغذ ۱۰۰ درصد بازیافتی (شاهد) است (شکل ۴). به نظر می‌رسد افزایش مقدار پلی‌اکریل‌آمید به دلیل تغییر تعادل بارها در سیستم کاغذسازی می‌تواند تشکیل توده‌های نانو الیاف را تحت تأثیر قرار داده و موجب کاهش روند افزایش دانسیته در تیمارهایی مانند N_۲P_{۰.۲} می‌گردد که در نتایج سایر پژوهش‌ها نیز مورد تأیید قرار گرفته است.

.(۱۹)

به نظر می‌رسد حضور نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا به دلیل پر کردن خلل و فرج و هم‌چنین افزایش میزان اتصالات بین الیاف موجب کاهش تخلخل ساختاری کاغذ می‌گردد (۲۰). افزایش مقدار نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا در ساختار کاغذ تا سطح بهینه مصرف و در مرحله بعد استفاده از مقادیر بیشتر پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی برای کمک به حفظ آن‌ها در ساختار کاغذ موجب کاهش تخلخل ساختاری کاغذ و افزایش مقاومت به عبور هوا شده در تیمار N_۲P_{۰.۳} ولی عبور از سطح بهینه مجدداً تا حدی موجب کاهش مقاومت به عبور هوا در تیمارهای N_۲P_{۰.۲} شده است. از سوی دیگر در تیمارهایی مانند N_۲P_{۰.۲} به علت بر هم خوردن فرایند ایجاد فلاک و تولید فلاک‌های درشت دانسیته کاهش، ساختار کاغذ باز و مقاومت به عبور هوا کاهش یافته است (۶).

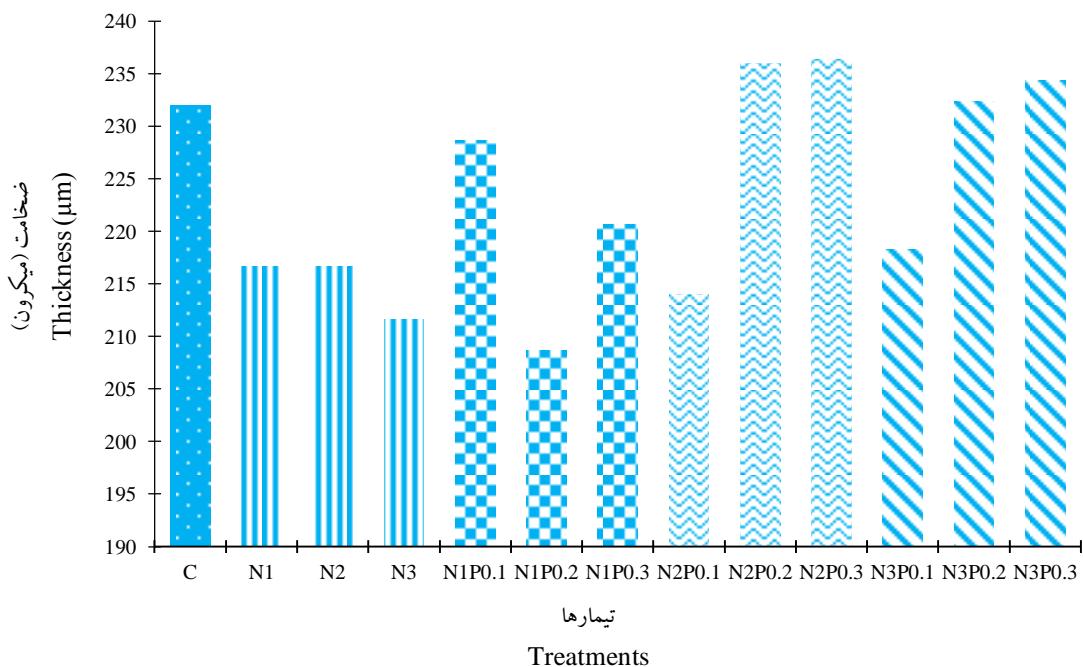

شکل ۴- مقادیر دانسیته کاغذ در تیمارهای مختلف پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی (P) و نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا (N).

Figure 4. Density properties of paper in different cationic polyacrylamide (P) and nano lignocellulosic fiber (N) treatments.

بیشترین مقدار ضخامت مربوط به تیمار N₂P_{0.3} (درصد نانوالیاف لیگنوسلولزی و ۰/۳ درصد پلی اکریل آمید کاتیونی) و کمترین آن مربوط به تیمار N₁P_{0.2} (درصد نانوالیاف لیگنوسلولزی و ۰/۲ درصد پلی اکریل آمید کاتیونی) است (شکل ۵).

ضخامت: مقادیر ضخامت انواع کاغذهای تهیه شده، نشان داد بین تیمارهای مختلف اختلاف معنی داری (۹۵ درصد اطمینان) از لحاظ این ویژگی وجود دارد. به طوری که ضخامت برخی کاغذهای حاصل از افزودن نانوالیاف لیگنوسلولزی - پلی اکریل آمید کاتیونی نسبت به تیمار شاهد کمتر است. طبق نتایج حاصل

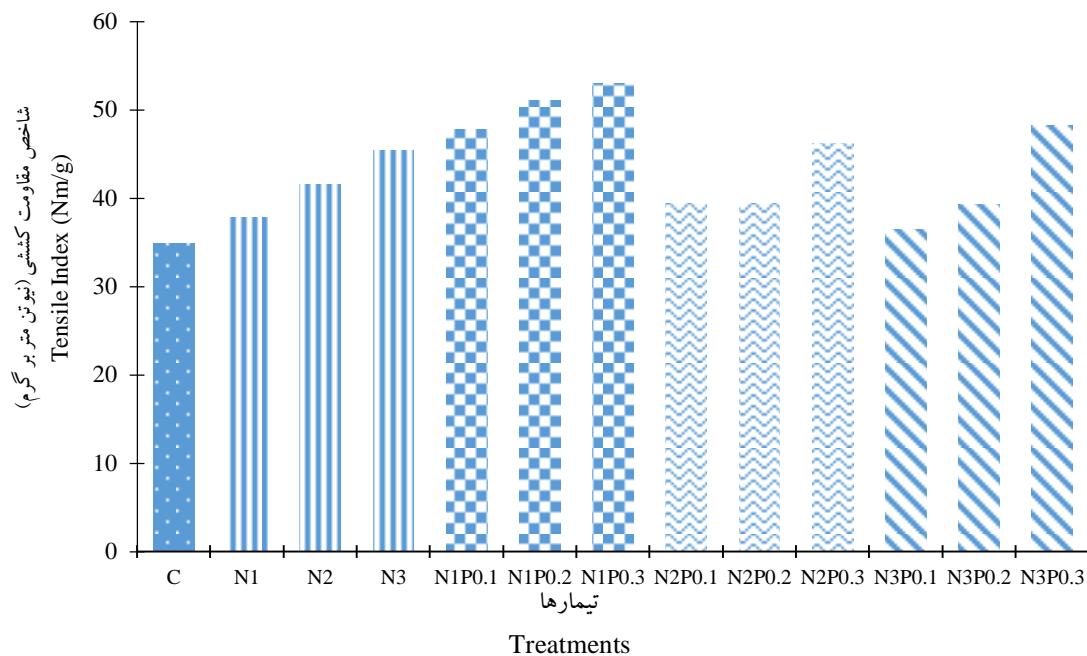

شکل ۵- مقادیر ضخامت کاغذ در تیمارهای مختلف پلی اکریل آمید کاتیونی (P) و نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالوپیا (N).

Figure 5. Thickness properties of paper in various cationic polyacrylamide (P) and nano lignocellulosic fiber (N) treatments.

شاخص مقاومت کششی: مقادیر شاخص مقاومت کششی کاغذهای حاصل از تیمارهای مختلف نانوالیاف لیگنوسلولزی - پلی اکریل آمید کاتیونی نشان داد بیشترین مقدار شاخص مقاومت کششی مربوط به تیمار N₁P_{0.2} (درصد نانوالیاف لیگنوسلولزی و ۰/۲ درصد پلی اکریل آمید کاتیونی) می باشد که مقدار آن برابر با ۴۶/۹۶ نیوتن متر بر گرم است. در حالی که کمترین مقدار شاخص مقاومت کششی به تیمار شاهد اختصاص دارد که مقدار آن برابر با ۳۴/۹ نیوتن متر بر گرم می باشد (شکل ۶).

در نتیجه استفاده از الیافی که حاوی مقادیر بیشتری لیگنین هستند الیاف نسبتاً سفت با انعطاف پذیری کم پس از خشک شدن حاصل می گردد که از نظر شیمیابی نیز سطح بیرونی آنها برای پیوندهای هیدروژنی حاوی گروههای عاملی کمتری می باشد (۱۹). با این حال کاهش ابعاد الیاف تا مقیاس نانومتری به شدت سطح آنها را گسترش داده و از طریق ایجاد پل بین الیاف و تشکیل پیوندهای هیدروژنی باعث بهبود اتصال بین الیاف و در نتیجه کاهش ضخامت کاغذ می گردد (۱۳).

شکل ۶- مقادیر شاخص مقاومت کششی کاغذ در تیمارهای مختلف پلی اکریل آمید کاتیونی (P) و نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا (N).

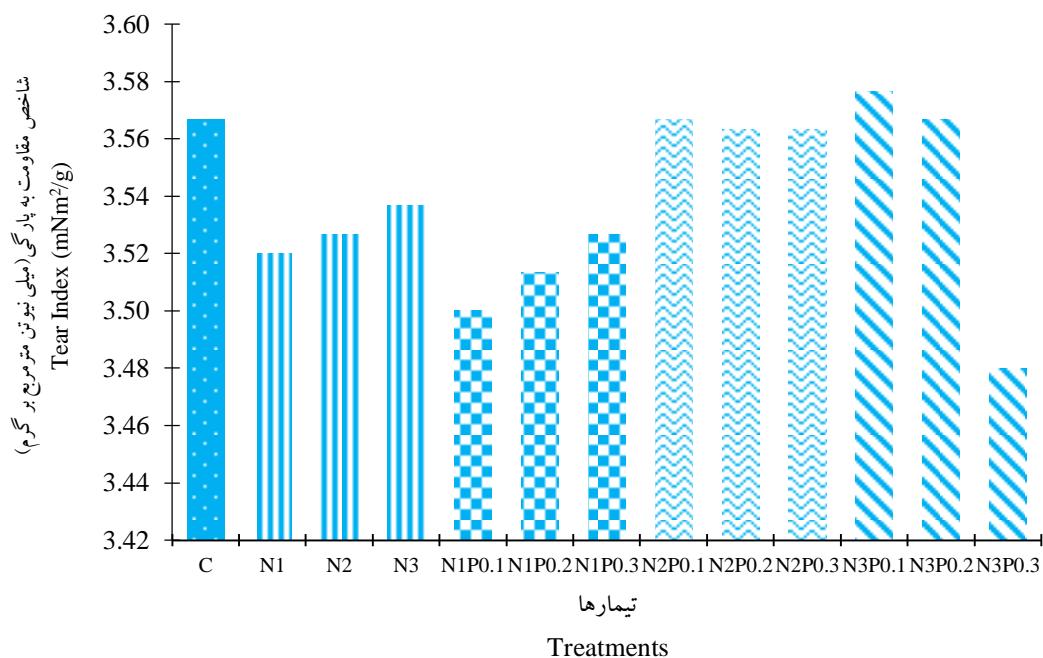
Figure 6. Tensile index strength properties of paper in various cationic polyacrylamide (P) and nano lignocellulosic fiber (N) treatments.

می‌شود. بر اثر کوچکتر شدن ابعاد تا مقیاس نانومتری، سطح ویژه فیبرهای سلولری افزایش می‌یابد. این به معنی قرارگرفتن تعداد بیشتر گروههای در دسترس هیدروکسیل در سطح نانوفیبرهای است که توانایی تشکیل پیوند هیدروژنی را با نانوفیبرهای مجاور دارند و نهایتاً سبب تشکیل شبکه‌ای از نانوفیبرها می‌شوند. درهم‌رفتگی و ایجاد ساختار شبکه‌ای نانوفیبرها در واحد حجم بیشتر از ویژگی متناظر میکروفیبرها در واحد حجم است. درهم‌رفتگی فیبرها بر خواص کاغذ به ویژه مقاومت‌های مکانیکی اثر معنی‌داری دارد (۱۹، ۲۰). این یافته‌ها با نتایج Yousefi به دست آمده توسط پژوهش‌گرانی همچون (۲۱) و همکاران (۲۰۱۳)، هادیلام و همکاران (۱۳۹۲) و Ghaderi و همکاران (۲۰۱۴) که اثر افزودن نانو الیاف سلولزی را بر ویژگی مکانیکی فیلم و کاغذ مثبت ارزیابی کردند، مطابقت دارد (۱۹، ۲۰، ۲۱).

یکی از پارامترهای تأثیرگذار بر مقاومت کششی، طول الیاف و پیوند بین آن‌هاست (۱۴). افزایش تعداد پیوندها از طریق افزایش هم‌زمان نانو الیاف و کمک نگهدارنده کاتیونی باعث افزایش این مقاومت گردیده. شواهد نشان می‌دهد توزیع یکنواخت نانو الیاف در میان میکرو الیاف OCC بازیافتی به دلیل تعادل بارهای الکتریکی در سوسپانسیون در این بهبود مؤثر بوده که با نتایج رضایتی و همکاران (۱۳۹۷) و همچنین نتایج حاصل از دانسته و مقاومت به عبور هوا در پژوهش حاضر همسو می‌باشد (۱۱). با این حال افزایش مقادیر نانو الیاف در سطوح ۲ و ۳ درصد با توجه به مصرف بیشتر الیاف نانو ابعاد، نتوانسته موجب بهبود قابل قبولی در مقاومت کششی حاصل نماید. احتمالاً بدلیل وجود لیگنین در نانو الیاف لیگنوسلولزی، قابلیت پیوندیابی بین الیاف کاهش یافته و سبب کاهش مقاومت‌ها می‌گردد. با افزایش سهم نانو الیاف لیگنوسلولزی رفتار افزایشی در مورد مقاومت‌ها دیده

بیشترین مقدار شاخص مقاومت به پارگی مربوط به تیمار N_{3P.1} (۳ درصد نانوالیاف لیگنوسلولزی و ۱۰ درصد پلی اکریل آمید کاتیونی) می باشد که مقدار آن برابر با ۳/۵۸ میلی نیوتون مترمربع بر گرم است، درحالی که کمترین مقدار شاخص مقاومت به پارگی به تیمار N_{3P.3} (۳ درصد نانوالیاف لیگنوسلولزی و ۰/۳ درصد پلی اکریل آمید کاتیونی) اختصاص دارد که مقدار آن برابر با ۳/۴۸ میلی نیوتون مترمربع بر گرم می باشد (شکل ۷). هر چند نتایج آنالیزهای آماری بر معنی دار نبودن این تفاوت ها دلالت دارد.

شاخص مقاومت به پارگی: مقادیر شاخص مقاومت به پارگی کاغذهای حاصل از تیمارهای مختلف نانوالیاف لیگنوسلولزی - پلی اکریل آمید کاتیونی و نتیجه مقایسه آماری میانگین نتایج در شکل ۷ قابل مشاهده است. مقادیر شاخص مقاومت به پارگی کاغذهای حاصل از تیمارهای مختلف توسط بررسی شد. نتایج حاصل از آزمون تجزیه واریانس نشان داد که بین مقادیر به دست آمده در سطح ۹۵ درصد اطمینان اختلاف معنی دار آماری وجود ندارد.

شکل ۷- مقادیر شاخص مقاومت به پارگی در تیمارهای مختلف پلی اکریل آمید کاتیونی (P) و نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا (N).

Figure 7. Tear index properties of paper in various cationic polyacrylamide(P) and nano lignocellulosic fiber (N) treatments.

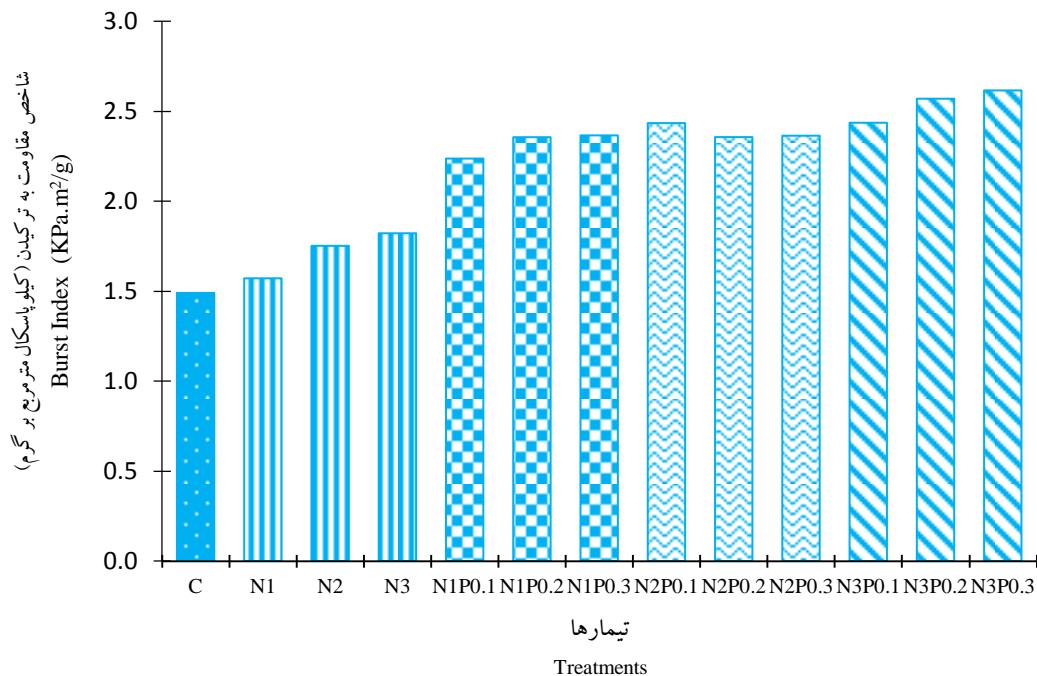
بستگی دارد (۴). با توجه به ماهیت و استحکام پیوند بین الیاف، نسبت مقدار الیاف پاره شده به الیاف جدایشده از صفحه کاغذ در طی فرآیند پارگی متغیر است. در کاغذهای با پیوند محکم بین الیاف، انرژی پارگی بیشتر صرف پاره شدن الیاف شده ولی در کاغذهای با پیوند ضعیف بین الیاف، انرژی پارگی

مقاومت به پارگی بیان کننده مقدار انرژی موردنیاز برای گسیختگی نمونه کاغذ می باشد. این انرژی به کار گرفته شده می تواند صرف پارگی الیاف و یا جداسازی آن از صفحه کاغذی در نتیجه گسیته شدن پیوند بین الیاف شود (۵). مقدار مقاومت به پارگی در درجه اول به طول و مقاومت الیاف و قدرت اتصال بین الیاف

ترکیدن نمونه‌ها محاسبه و مورد استفاده قرار گرفت. نتایج نشان داد بیشترین مقدار شاخص مقاومت به ترکیدن مربوط به تیمار N₃P_{0.3} (۳ درصد نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا و ۰/۳ درصد پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی) می‌باشد که مقدار آن برابر با ۲/۶۱ کیلوپاسکال مترمربع برگرم است، درحالی‌که کمترین مقدار شاخص مقاومت به ترکیدن به تیمار C (شاهد اختصاص دارد که مقدار آن برابر با ۱/۴۹ کیلوپاسکال مترمربع برگرم می‌باشد (شکل ۸).

بیش‌تر صرف جدا شدن الیاف می‌شود. درمجموع با افزایش پالایش و افزایش سطوح پیوند بین الیاف و هم‌زمان کاهش میانگین طول الیاف، شاخص مقاومت به پارگی کاهش می‌یابد (۱۴).

شاخص مقاومت به ترکیدن: مقادیر مقاومت به ترکیدن کاغذهای حاصل از تیمارهای مختلف نانوالیاف لیگنوسلولزی - پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی طبق روش استاندارد اندازه‌گیری و جهت حذف اثر وزن پایه نمونه‌ها، در تمامی موارد شاخص مقاومت به

شکل ۸- مقادیر شاخص مقاومت به ترکیدن در تیمارهای مختلف پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی (P) و نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا (N).

Figure 8. Burst strength index properties of paper in various cationic polyacrylamide (P) and nano lignocellulosic fiber (N) treatments.

می‌یابد. با افزایش درصد استفاده از الیاف بلندتر مقاومت به ترکیدن افزایش می‌یابد (۱۴).

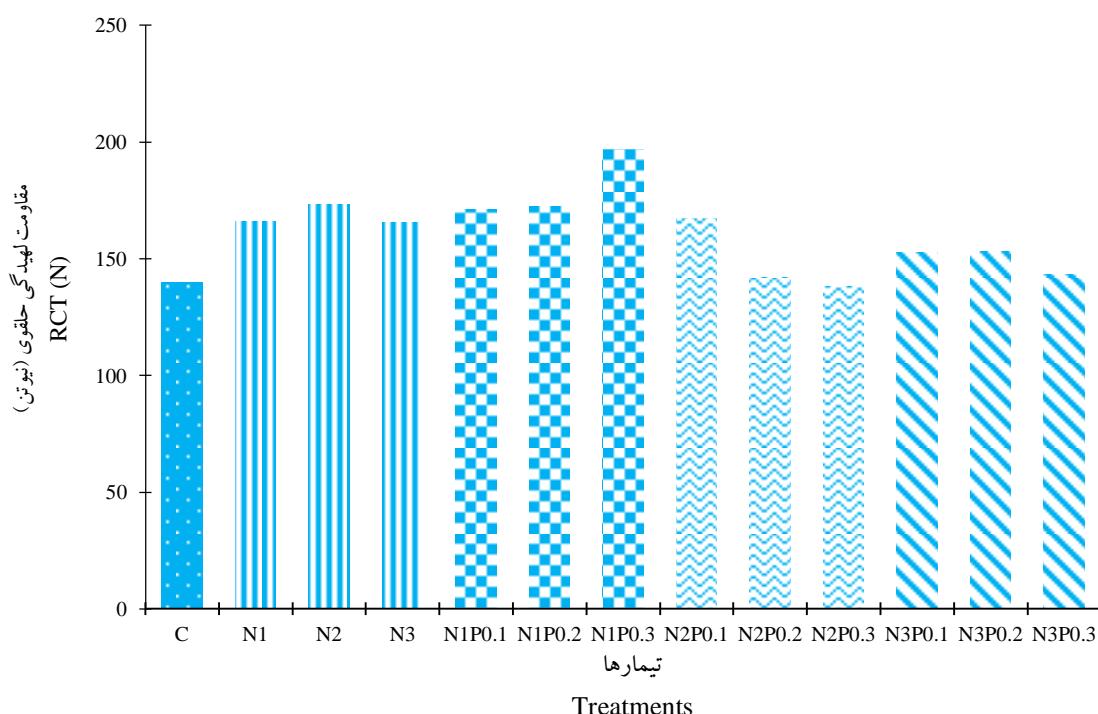
نتایج نشان می‌دهد که با افزایش سطح مصرف پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی و پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی، مقاومت به ترکیدن افزایش می‌یابد که درواقع افزودن پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی به الیاف بازیافتی منجر به

خمیر OCC دارای حداقل مقاومت به ترکیدن است که متأثر از طول کوتاه‌تر الیاف، انعطاف‌پذیری کم‌تر الیاف و پیوند ضعیف بین الیاف است. هر چه الیاف نازک‌تر یا انعطاف‌پذیرتر باشند به دلیل ایجاد اتصالات هیدروژنی بیش‌تر، پیوند بین الیاف افزایش یافته و در نتیجه مقاومت به ترکیدن نیز افزایش

و الیاف OCC، پیوند هیدروژن بین الیاف افزایش یافته است که باعث بهبود مقاومت شبکه فیبر تحت بارگذاری مکانیکی در ورق کاغذ می شود. این اثر توسط گزارش های قبلی تأیید شده است (۱۷، ۱۸). مقاومت به لهیدگی حلقوی: بیشترین مقدار مقاومت به لهیدگی حلقوی مربوط به تیمار N_{1P.۳} (درصد نانوالیاف لیگنو سلولزی و ۰/۳ درصد پلی اکریل آمید کاتیونی) می باشد که مقدار آن برابر با ۱۹۷ نیوتون است، در حالی که کمترین مقدار مقاومت به لهیدگی به تیمار C (شاهد اختصاص دارد که مقدار آن برابر با ۱۳۹/۶ نیوتون می باشد (شکل ۹).

احیای نقاط اتصال از دست رفته در سطح این الیاف گردیده، قدرت اتصال بین این نوع الیاف را افزایش می دهد و درنهایت باعث افزایش این ویژگی مقاومتی کاغذ دست ساز می گردد. همچنین افزودن پلی اکریل آمید کاتیونی باعث افزایش ثابتی در سطح نسبی پیوند می گردد. شواهد فوق با نتایج به دست آمده توسط Hubbe و همکاران (۲۰۰۶)، Ekhtera (۲۰۰۶) مطابقت دارد (۱۵، ۱۶).

افزایش درصد نانوالیاف لیگنو سلولزی منجر به ایجاد پیوند هیدروژنی بیشتر بین سطوح فیبر شد. به دلیل سطح ویژه زیاد در نانو الیاف سلولزی و درهم تنیدگی های فیزیکی بین نانوالیاف لیگنو سلولزی

شکل ۹ - مقادیر مقاومت به لهیدگی حلقوی در تیمارهای مختلف پلی اکریل آمید کاتیونی (P) و نانو الیاف لیگنو سلولزی چوب پالونیا (N).

Figure 9. Ring crush test properties of cationic polyacrylamide and nano wood treatments.

شدت کاهش مقاومت به لهیدگی در حالت حلقه بر اثر وجود نانوالیاف لیگنو سلولزی - پلی اکریل آمید کاتیونی بیشتر از شدت افزایش این ویژگی بر اثر افزایش نانوالیاف لیگنو سلولزی - پلی اکریل آمید

آزمون لهیدگی حلقوی به مقاومت به فشار و نیروی اعمال شده بر لبه مقوا مربوط می شود و تا حدود زیادی متناسب با مقاومت کنکورای لایه میانی (CMT) می باشد (۱۴).

توده‌هایی به‌ویژه بین الیاف، باعث برهم‌خوردن فاکتور شکل‌گیری در ورقه کاغذ شده و در نتیجه باعث افت کیفیت و ویژگی‌های کاغذ می‌گردد. افزودن ترکیبی نانوالیاف لیگنوسلولزی به خمیر حاصل از کارتون کنگره‌ای کهنه باعث بهبود خواص مکانیکی آن از جمله مقاومت به عبور هوا، ترکیدن، پارگی، مقاومت به لهیگی در حالت حلقه و کششی می‌شود. با این حال به کار بردن هم‌زمان نانوالیاف لیگنوسلولزی و پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی باعث افزایش قابل‌توجه خواص مقاومتی می‌شود. نتایج نشان می‌دهد افزودن هم‌زمان نانوالیاف لیگنوسلولزی-پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی به خمیر حاصل از کارتون کنگره‌ای کهنه به دلیل بهبود پیوندها و هم‌چنین کاهش تخلخل ساختار کاغذ باعث افزایش مقاومت به عبور هوا و دانسیته می‌گردد. هم‌چنین بررسی نتایج نشان داد که اختلاف معنی‌داری با ۹۵ درصد اطمینان بین تیمارهای مختلف از لحاظ مقاومت‌های مکانیکی وجود دارد. طبق نتایج حاصل بیشترین مقاومت‌ها در سامانه نانوالیاف لیگنوسلولزی-پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی در میان تیمارهای مختلف در مجموع در نمونه‌های حاوی ۱ درصد نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا و ۰/۳ درصد پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی مشاهده شد.

کاتیونی است. همان‌طور که ملاحظه می‌شود در سطح ۱/۵ درصد پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی در کاغذهای ترکیبی بیشترین مقدار مقاومت حاصل شده که در این سطح، بار مثبت پلی‌اکریل‌آمید نقش مؤثر و قوی خود را ایفا کرده و این ویژگی بهبود یافته است.

نتیجه‌گیری

در سال‌های اخیر تمايل به معرفی روش‌های با کم‌ترین تأثیرات زیست‌محیطی و در عین حال مؤثر برای تقویت ویژگی‌های مقاومتی الیاف بازیافتی افزایش یافته و معرفی نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا به عنوان یکی از این مواد دوستدار محیط‌زیست می‌تواند مسیرهای جدیدی را در این راه آغاز نماید. پلی‌اکریل‌آمید کاتیونی ماده کمک نگهدارنده‌ای است که با بار مثبت خود باعث بهبود پیوندیابی بین الیاف و احیای پیوندهای ازدست‌رفته می‌شوند و هم‌چنین نگهداری ذرات ریز نانو الیاف لیگنوسلولزی چوب پالونیا در ساختار خمیر کاغذ شده و در نتیجه باعث بهبود ویژگی‌های کاغذ ساخته شده می‌شوند. نکته قابل‌توجه این است که طبق نتایج حاصل مقدار مصرف کمک نگهدارنده‌ها نباید از حد بهینه مصرف خود بیشتر شود زیرا افزایش بیش از اندازه از این مواد به دلیل برهم ریختن فرایند دلمه شدن و تشکیل

منابع

- 1.Rezayati Charani, P., and Moradian, M.H. 2019. Utilization of cellulose nanofibers and cationic polymers to improve breakinglength of paper. Cellulose Chemistry and Technology. 53: 7. 767-774.
- 2.Pourbaba, R., Izadyar, S., Hamzeh, Y., and Ashori, A. 2018. Effect of using cellulose nanofibers and cellulosic papermaking fines simultaneously on the properties of de-inked recycled pulp. Forest and Wood Products. 71: 3. 263-273.
- 3.Afra, E., Yousefi, H., Hadilam, M.M., and Nishino, T. 2013. Comparative effect of mechanical beating and nanofibrillation of cellulose on paper properties made from bagasse and softwood pulps, Carbohydrate Polymers. 97: 725-730.
- 4.Afra, E., Yousefi, H., and Aliniya Lakani, S. 2014. Properties of chemi-mechanical pulp filled with Nanofibrillated and Microcrystalline cellulose. J. of Biobased Materials and Bioenergy. 8: 1-6.
- 5.Afra, E., Mohammadnejad, S., and Saraeyan, A. 2016. Cellulose nanofibrils as coating material and its effects on paper. Progress in Organic Coating. 101: 455-460.

- 6.Wu, M.R., Paris, J., and van de Ven, T.G. 2007. Flocculation of papermaking fines by poly (ethylene oxide) and various cofactors: Effects of PEO entanglement, salt and fines properties. *Colloids and Surfaces A: Physicochemical and Engineering Aspects.* 303: 3. 211-218.
- 7.Hubbe, M.A., Nanko, H., and McNeal, M.R. 2009. Retention aid polymer interactions with cellulosic surfaces and suspensions: A review. *BioResources.* 4: 2. 850-906.
- 8.Taherkhani, Z. 2021. Investigation of polyacrylamide polyelectrolytes performance in water purification. *Iran Polymer Technology Research and Development.* 6: 1. 39-50. (In Persian)
- 9.Xiong, B., Loss, R.D., Shields, D., Pawlik, T., Hochreiter, R., Zydny, A.L., and Kumar, M. 2018. Polyacrylamide degradation and its implications in environmental systems. *NPJ Clean Water.* 1: 1. 1-9.
- 10.Yang, K., Chen, J., Fu, Q., Dun, X., and Yao, C. 2020. Preparation of novel amphoteric polyacrylamide and its synergistic retention with cationic polymers. *E-Polymers.* 20: 1. 162-170.
- 11.Rezayati-Charani, P., Moradian, M.H., and Saadatnia, M.A. 2018. Sequence analysis using cellulose nanofibers, cationic starch and polyacrylamide in the paper tensile strength. *J. of Wood and Forest Science and Technology.* 25: 3. 73-86.
- 12.Yousefi, H., Azari, V., and Khazaeian, A. 2018. Direct mechanical production of wood nanofibers from raw wood microparticles with no chemical treatment. *Industrial Crops & Products.* 115: 26-31.
- 13.Moradian, M.H., Rezayati Charani, P., and Mousavi, S.F. 2020. Strengthening tensile strength of wet and dry layer of paper from chemical-mechanical pulp by cellulose nanofibers and PAE. *Environmental Sciences Studies J.* 5: 2. 2458-2465.
- 14.Afra, E. 2003. *Properties of paper.* Agricultural Sciences Press. 392p. (In Persian)
- 15.Hubbe, M.A. 2006. Bonding between cellulosic fibers in the absence and presence of dry-strength OD dry strength agents-a review. *BioResources.* 1: 2. 281-318.
- 16.Ekhtera, M.H., Rezayati Charani, P., Ramezani, O., and Azadfallah, M. 2008. Effects of poly-aluminum chloride, starch, alum, and rosin on the rosin sizing, strength, and microscopic appearance of paper prepared from old corrugated container (OCC) pulp. *Bioresources Technology.* 4: 2. 291-318.
- 17.Hassan, M.L., Bras, J., Mauret, E., Fadel, S.M., Hassan, E.A., and El-Wakil, N.A. 2015. Palm rachis microfibrillated cellulose and oxidized-microfibrillated cellulose for improving paper sheets properties of unbeaten softwood and bagasse pulps. *J. Industrial Crops and Products.* 64: 9-15.
- 18.Wiśniewska, M. 2018. Polyacrylamide (PAM). High performance polymers and their nanocomposites. Scrivener Publishing LLC. pp. 105-131.
- 19.Hadilam, M., Afra, E., and Yousefi, H. 2013. Effect of using nano cellulose fibers on bagasse paper properties. *J. of Wood and Forest Science and Technology.* 66: 3. 351-366. (In Persian)
- 20.Yousefi, H., Faezipour, M., Hedhazi, S., Mazhari Mousavi, M., Azusa, Y., and Heidari, A.H. 2013. Comparative study of paper and nanopaper properties prepared from bacterial cellulose nanofibers and fibers/ground cellulose nanofibers of canola straw. *J. Industrial Crops and Products.* 43: 732-737.
- 21.Ghaderi, M., Mousavi, M., Yousefi, H., and Labbafi, M. 2014. All-cellulose nanocomposite film made from bagasse cellulose nanofibers for food packaging application. *J. Carbohydrate polymers.* 104: 59-65.

